

EĞİTİM SEN

2017/2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAŞINDA
EĞİTİMİN DURUMU
RAPORU

EĞİTİM VE BİLİM EMEKÇİLERİ SENDİKASI

13 Eylül 2017

ANKARA

eğitim ve bilim emekçileri sendikası
EĞİTİM SEN
23 OCAK 1995

2017-2018 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAŞINDA EĞİTİMİN DURUMU

Milli Eğitim Bakanlığı, 2017/2018 eğitim öğretim yılının başlamasına sayılı günler kala, 2016-2017 eğitim öğretim yılsonu örgün eğitim istatistiklerini yayınlayarak, eğitimin içinde bulunduğu durumu istatistiki veriler üzerinden kamuoyu ile paylaşmıştır.

Bakanlığın her yıl düzenli olarak açıkladığı örgün eğitim istatistikleri içinde özellikle 4+4+4'ün ilk dört yılına ilişkin güncellenmiş veriler, eğitim sisteminde yaşanan ticarileşme, özelleştirme, özel okullara yönlendirme ve eğitimde yaşanan yoğun dinselleştirme uygulamalarına ilişkin en temel göstergeleri resmi verilerle açıkça ortaya koymaktadır.

MEB tarafından açıklanan 2016-2017 örgün eğitim yılsonu istatistikleri, sendikamızın yıllardır ısrarla vurguladığı temel sorunların büyük bir bölümünü içermemesine rağmen, özellikle eğitimde 4+4+4 dayatmasının kamusal eğitimde yarattığı tahribatın somut sonuçlarının daha net görülebilmesi açısından, eğitim sisteminin nasıl tehlikeli bir uçuruma doğru sürüklediğini göstermektedir. MEB'in resmi verileri kamusal eğitimin adım adım tasfiye edilerek, özel öğretimin teşvik edilmesi, eğitimde yaşanan ticarileşme ve dinselleştirme uygulamalarının ne kadar arttığını ve yaygınlaştığını bütün yönleriyle ortaya koyması açısından önemlidir.

Eğitim Sen'in ve bilim insanlarının bütün eleştiri ve itirazlarına rağmen eğitimde 4+4+4 dayatması ile ülkemizde yaşanan 'piyasa merkezli' ve yoğun 'inanç sömürüsüne' dayanan tehlikeli adımlar, eğitimde yaşanan nitelik kaybını açıkça göstermektedir. 2017/2018 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanacak olan yeni müfredatın eğitimde yaşanan nitelik bozulmasını daha da arttırması kaçınılmaz görünmektedir.

MEB ÖRGÜN EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ İŞİĞINDA EĞİTİMİN DURUMU

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 8 Eylül 2017 tarihinde yayınladığı 2016-2017 eğitim öğretim yılsonu örgün eğitim istatistikleri, sendikamızın yıllardır ısrarla vurguladığı temel sorunların büyük bir bölümünü içermemesine rağmen, eğitim sisteminin iktidar eliyle nasıl tehlikeli bir uçuruma doğru sürüklediğini açıkça göstermektedir. MEB'in resmi verileri kamusal eğitimin adım adım tasfiye edilerek, özel öğretimin ve dini eğitim veren okulların teşvik edilmesi, eğitimde yaşanan ticarileşme ve dinselleştirme uygulamalarının nasıl artarak yaygınlaştığını net bir şekilde göstermektedir.

2017-2018 eğitim-öğretim yılında kamu kaynaklarının özel okullara aktarılması uygulamaları artarak devam edeceği açıklanmıştır. Bu durum iktidar ve MEB açısından büyük bir övünç kaynağı olarak görülürken, eğitim hakkından eşit koşullarda yararlanamayan, eğitimin giderek paralı hale gelmesi nedeniyle okul dışına itilen çocukların sayısının daha da artmasını ve toplum içindeki sınıfsal çelişkilerin eğitim üzerinden daha da belirgin hale gelmesini beraberinde getirmektedir.

Okul Öncesi Eğitimde Okul, Öğrenci Sayısı ve Okullaşma Oranları

MEB verilerine göre, 4+4+4 uygulanmadan önce, 2011-2012 eğitim öğretim yılında, **25 bin 172** okul öncesi eğitim kurumu ve bu kurumlarda **1 milyon 59 bin** öğrenci varken, 4+4+4 uygulamasının ilk yılında, okula başlama yaşının 60-66 aya düşürülmesi nedeniyle, okul sayısı **23 bin 556**'ya öğrenci sayısı ise **953 bin 209**'a düşmüştür. Aradan dört yıl geçmiş olmasına ve MEB'in 'okul öncesi eğitim zorunlu olacak' açıklamasına rağmen 2016-2017 eğitim öğretim yılında okul öncesi kurum sayısı **23 bin 820**, bu kurumlarda okuyan öğrenci sayısı **1 milyon 17 bin 436**'dır. Aynı dönemde öğrenci sayısında belirgin bir değişim olmamış ve dört yıl önce **1 milyon 58 bin 904** olan öğrenci sayısı, aradan beş yıl geçmiş olmasına

rağmen ancak **1 milyon 124 bin 727**'ye ancak ulaşmıştır. Bu durumun en önemli nedeni, 4+4+4 dayatmasının belki de en acımasız uygulaması olan okul öncesi çağdaki çocukların zorla ilkökula kaydettirilmesindeki anlamsız ısrardır. MEB, Eğitim Sen'in, eğitim fakültelerinin ve bilim insanların bütün itirazlarına rağmen bu konuda gerekli adımları atmamakta uzun süre ısrar etmiş ve açıkça çocukların gelişim süreçlerine darbe vurarak çocukların geleceği ile oynamıştır.

Okul Öncesi Eğitimde Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Resmi)

Eğitim Yılı	Okul	Öğrenci	Öğretmen
2011/'12	25.172	1.058.904	40.919
2012/'13	23.556	953.209	47.712
2013/'14	22.771	923.590	48.333
2014/'15	22.600	985.013	51.319
2015/'16	23.135	1.017.436	54.145
2016/'17	23.820	1.124.727	57.957

Okul Öncesi Eğitimde Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Özel)

Eğitim Yılı	Okul	Öğrenci	Öğretmen
2011/'12	3.453	110.652	14.964
2012/'13	3.641	124.724	15.221
2013/'14	3.927	135.905	14.994
2014/'15	4.372	171.648	16.719
2015/'16	4.658	191.670	18.083
2016/'17	5.473	201.396	19.152

Eğitim sürecinin en önemli kademelerinden birisi olan okul öncesi eğitimde Türkiye, OECD ülkeleri içinde son sıradaki yerini korumaktadır. Hükümet daha önce okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirileceğini açıklamasına rağmen, 4+4+4 ile birlikte bu hedefinden vazgeçmiş ve diğer eğitim kademelerinde olduğu gibi okul öncesi eğitimde de özel öğretimi teşvik edici, velileri özel okul öncesi öğretim kurumlarına yönlendiren adımlar atmıştır. 4+4+4 sonrasında devlete ait okul öncesi eğitim kurumlarında okul sayısı azalırken, öğrenci sayısı yerinde saymıştır. Ancak diğer taraftan özel okul öncesi eğitim kurumları hem okul, hem de öğrenci sayısı açısından yaklaşık **2 kat** artmıştır.

Okul Öncesinde Okullaşma Oranları

Eğitim Yılı	3-5 yaş	4-5 yaş	5 yaş
2011/'12	% 30.87	% 44.04	% 65.69
2012/'13	% 26.63	% 37.36	% 39.72
2013/'14	% 27.71	% 37.46	%42.54
2014/'15	% 32.68	% 41.57	% 53.78
2015/'16	% 33.26	% 42.96	% 55.48
2016/'17	%35.52	%45.70	%58.79

2012-2013 eğitim öğretim yılında 4+4+4 sistemine geçilmesiyle birlikte okul öncesi çağdaki çocukların zorla ilkökula başlatılması nedeniyle okullaşma oranı, bütün yaş gruplarında önce düşmüş, son iki yılda ise kısmi bir artış görülmüştür. 2012-2013 eğitim öğretim yılı sonunda MEB'in ilkökula başlama yaşını 66 aydan 69 aya çekmek zorunda kalması sonucunda, okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranında bir önceki yıla göre görece bir artış yaşanmıştır.

MEB'in her fırsatta çok önemseydiğini iddia ettiği okul öncesi eğitimde, artan çağ nüfusuna rağmen okul ve öğrenci sayısında hala istenilen seviyelere ulaşamamış olması dikkat çekicidir. 2016-2017 eğitim

öğretim yılı itibariyle okul öncesi çağıdaki 3-5 yaş grubu çocukların sadece **%35.52**'si, 4-5 yaş grubunun **%45.70**'i, 5 yaş grubunun ise **% 58,79**'u okul öncesi eğitim alma şansına sahip olmuştur.

Okulöncesi eğitimde okullaşma oranlarına il bazında bakıldığında olumsuz bir tablo ortaya çıkmaktadır. Örneğin 15 milyonu aşkın nüfusuyla Türkiye'nin en büyük şehri olan İstanbul'da okul öncesi eğitimin durumu tam bir felakettir. İstanbul'da okulöncesi eğitimde okullaşma oranı 3-5 yaş grubunda net **%29,85**, 4-5 yaşta net **%37,87**, 5 yaşta net **%48,88** ile Türkiye ortalamasının çok altındadır. Okulöncesi eğitimde her üç yaş grubunda da Türkiye ortalamasının altında olan iller İstanbul, K. Maraş, Osmaniye, Yozgat, Gümüşhane, Erzurum, Bayburt, Ağrı, Kars, Iğdır, Bingöl, Van, Muş, Bitlis, Hakkâri, G.Antep, Adıyaman, Ş. Urfa, Diyarbakır, Mardin, Şırnak ve Siirt'tir.

MEB'in herhangi bir altyapı çalışması yapmadan ve okul öncesi eğitimi ülke çapında yaygınlaştırmak için gerekli adımları atmadan **%100** okullaşma hedefine kısa vadede ulaşabilmesi mümkün görünmemektedir.

KAMUSAL EĞİTİMİN DEVLET ELİYLE TASFİYESİ: ÖZEL OKUL SAYISINDAKİ HIZLI ARTIŞ

Eğitim Sen, ilk gündeme geldiği günden itibaren eğitimde 4+4+4 dayatmasına yönelik olarak siyasi iktidarın iki temel hedefi olduğunu vurgulamıştır. Bunlardan birincisi 4+4+4 düzenlemesinin asıl amacını oluşturan kamusal eğitimi zayıflatmak ve kamu kaynaklarını özel okullara aktararak özel öğretimi büyük ölçüde devlet desteği ile güçlendirmektir. İkinci temel hedef ise siyasi iktidarın eğitim sistemini kendi siyasal-ideolojik çizgisinde biçimlendirerek, "tek din, tek mezhep" anlayışı ve mezhep temelli "inanç istismarı" üzerinden eğitimi dinselleştirme uygulamalarını adım adım hayata geçirmektir.

MEB'in her yıl açıkladığı örgün eğitim istatistikleri, devlete ait ilkokul ve ortaokul sayısının belirgin bir şekilde azalırken, özel ilkokul, ortaokul ve lise sayısının ve bu okullara yönlendirilen öğrenci sayısının dikkat çekici bir şekilde artmaya başladığını göstermektedir.

Türkiye'de 2016/'17 eğitim öğretim yılı sonu itibariyle toplam **10.053** özel öğretim kurumu (okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) bulunmaktadır. 4+4+4 öncesinde Türkiye'deki özel okulların (**4 bin 664 adet**) resmi okullara oranı **yüzde 10**'dur. Eğitimde 4+4+4 dayatması ile belirgin artış gösteren özel okulların resmi okullara oranı 2016/'17 eğitim öğretim yılı sonu itibariyle **yüzde 20**'ye dayanmıştır. Sadece son beş yıl içinde gerçekleşen bu veriler bile MEB'in devlet okullarını kendi kaderine terk edip, özel okulları kamu kaynakları ile desteklemesinin en somut sonucudur.

İlkokul ve Ortaokulda Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Resmi)

Eğitim Yılı	İlköğretim Okul sayısı		İlköğretim Öğrenci Sayısı		İlköğretim Öğretmen Sayısı	
	İlkokul	Ortaokul	İlkokul	Ortaokul	İlkokul	Ortaokul
2012/2013	28.177	16.083	5.426.529	5.402.692	261.497	269.759
2013/2014	27.461	16.047	5.390.591	5.296.380	267.171	280.804
2014/2015	26.339	15.857	5.230.878	4.754.540	273.058	273.049
2015/2016	25.133	15.787	5.128.664	4.595.342	277.053	291.392
2016/2017	24.155	16.397	4.759.317	5.066.780	269.770	295.575

İlkokul ve Ortaokulda Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Özel)

Eğitim Yılı	İlköğretim		Öğrenci Sayısı		Öğretmen Sayısı	
	Özel Okul sayısı		İlkokul	Ortaokul	İlkokul	Ortaokul
2012/2013	992	904	167 381	164 294	20.546	18.926
2013/2014	1.071	972	184 325	182 019	21.273	21.459
2014/2015	1.205	1.111	203 272	208 424	22.194	23.016
2015/2016	1.389	1.555	232.039	278.089	25.908	31.288
2016/2017	1.324	1.481	213.113	288.766	23.108	28.775

Eğitimde 4+4+4 dayatmasının sonrasında yıllar içinde devlet okullarının sayısı belirgin bir şekilde azalırken her fırsatta kamu kaynakları ile desteklenen, çeşitli muafiyet ve istisnalar ile açılması teşvik edilen özel ilkokul ve ortaokul sayılarındaki artış sürmüştür. Eğitimde 4+4+4 uygulamasının başlamasından bu yana devlete ait ilkokul sayısının yaklaşık 4 bin azalmış olması dikkat çekicidir. Aynı dönemde devlet okullarına giden öğrenci sayısındaki azalış ilkokulda **668 bin**, ortaokulda ise **336 bini** bulmuştur.

2016/17 eğitim öğretim yılında özellikle özel okul sayılarındaki sınırlı gerilemenin nedeni 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında **1.017** özel okul MEB'e devredilmesidir. Ayrıca kapatılan özel okullarda çalışan **24 bin** öğretmenin çalışma lisansı iptal edilmiştir. Özel ilkokula giden öğrenci sayısı 15 Temmuz'un etkisiyle sadece **19 bin** azalırken, ortaokulda kapanan okullara rağmen **10 bin** artmıştır. Kapatılan özel okul sayısını da dikkate aldığımızda her fırsatta kamu kaynakları ile desteklenen özel okulların MEB'in gözde kurumları olmayı sürdürdükleri görülmektedir.

Eğitimde 4+4+4 dayatmasına geçilmeden önce ilköğretimde (ilkokul+ortaokul) toplam özel okul sayısı **931** iken 2016-2017 eğitim öğretim yılında **bin 324 özel ilkokul, bin 481 özel ortaokul** bulunmaktadır. Gerek okul sayısı gerekse öğrenci sayısı açısından baktığımızda 4+4+4 ile birlikte eğitimde özelleştirmenin tarihte hiç olmadığı kadar hızlı gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum, kamusal eğitimin hükümet ve MEB işbirliği ile çökertilerek, özel öğretimin devlet desteğiyle ihya edildiğinin kanıtıdır. Benzer bir durumu özel ortaöğretimde de gözlemlemek mümkündür.

Özel Ortaöğretimde Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları

Eğitim Yılı	Okul	Öğrenci	Öğretmen
2011/12	885	138.164	20.075
2012/13	1.033	156.665	22.378
2013/14	1.433	196.663	29.040
2014/15	1.603	240.171	31.113
2015/16	2.504	373.394	49.898
2016/17	2.618	514.480	52.569

Hükümetin özel okulları teşvik politikası içinde özel ortaöğretim kurumlarının ayrı bir yeri bulunmaktadır. Dershanelerin özel okullara/temel liselere dönüştürülmesi süreci geçtiğimiz eğitim öğretim yılı içinde büyük ölçüde tamamlanmış ve özel ortaöğretim kurumlarının sayısı 2016-2017 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla tarihin en yüksek seviyesine çıkmıştır. Eğitimde 4+4+4 öncesinde Türkiye'de sadece **885** özel lise varken, son beş yıl içinde tamamen hükümet ve MEB işbirliğiyle özel lise sayısı yaklaşık **3 kat**, özel liselere giden öğrenci sayısı ise **3,7 kat** artmıştır.

2016-2017 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla özel okula dönüşen eğitim kurumu sayısı ise **1.472** olmuştur. Eğitimde 4+4+4 uygulaması sonrasında devlet okullardan yaşanan ticarileştirme, özellikle eğitimi dinselleştirme uygulamalarının da doğrudan etkisiyle özel okul sayısı **10 kat**, özel okula giden öğrenci sayısı ise tam **12 kat** artmıştır.

Velilerin çocuklarını özel okullara yöneltmesinde devlet okullarının 4+4+4 nedeniyle yaşadığı tahribatin, özellikle devlet okullarında yaygınlaşan yoğun dinselleşme pratiklerinin belirleyici olduğunu belirtmek gerekir. Zorunlu-seçmeli din dersleri, aşırı kalabalık sınıflar, öğretmen yetersizliği, fiziki koşullar gibi pek çok neden birçok velinin özel okullara yönelmesini beraberinde getirmiştir.

Özel Mesleki ve Teknik Liselerin Sayısı

Eğitim Yılı	Özel Lise Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
2011/'12	45	4.348	689
2012/'13	126	17.854	2.181
2013/'14	426	54.153	7.472
2014/'15	429	75.890	7.660
2015/'16	419	99.217	8.604
2016/'17	372	111.720	7.771

Eğitimde 4+4+4 öncesinde, 2011-2012 eğitim öğretim yılında Türkiye’de sadece **45** özel meslek lisesi varken, son üç yıl içinde kamu kaynaklarıyla yapılan doğrudan destek ve teşvikler sonucunda okul sayısı **8 kat** artmış ve 2016-2017 eğitim öğretim yılı itibarıyla bu sayı **372** olmuştur. Aynı dönemde özel meslek liselerine giden öğrenci sayısı ise tam **25 kat** artış göstererek **4 bin 348**’den **111 bin 720**’e yükselmiştir. Özel meslek ve teknik liselerde okul sayısı **8 kat** artarken öğrenci sayısının **25 kat** artmış olmasının en temel nedeni, devletin özel mesleki ve teknik liselere giden öğrenci başına değişen miktarlarda doğrudan parasal destek sunulmasıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı, devlet okulları kaynak sorunları ile uğraşırken, 2017-2018 öğretim yılında çok sayıda özel okula öğrenci başına destek verileceğini açıklamıştır. Bu dönem özel okullarda okuyacak **75 bin** yeni öğrenci adına özel okullara okul öncesinde **3 bin 060**, ilkökul ve temel lisede **3 bin 680**, ortaokul ve lisede **4 bin 280 TL** öğrenci başına ödeme yapılacaktır.

MEB, eğitimin gittikçe daralan kamusal niteliğini tamamen ortadan kaldırmaya çalışırken, öğrenci ve velileri açıkça özel okullara yönlendirme politikasını sürdürmektedir. Özellikle 4+4+4 düzenlemesi sonrasında, velilerin ekonomik koşullarını zorlayarak çocuklarını özel okullara göndermesi, teşvik politikaları ile özel okul sayılarının ve bu okullara giden öğrenci sayısının ciddi anlamda artması dikkat çekicidir.

İMAM HATİP OKULLARINDA İKTİDAR DESTEKLİ ARTIŞ TÜM HIZIYLA SÜRÜYOR

Eğitim sistemini dini kurallar ve referanslara göre biçimlendirme süreci, eğitimde 4+4+4 dayatması sonrasında belirgin bir şekilde artmış, yıllarca dini eğitim kurumları olarak bilinen imam hatip okulları tartışması yeniden alevlenmiştir.

1996-1997 eğitim-öğretim döneminde 400 binlerde olan imam hatip liselerindeki öğrenci sayısı 2002-2003 eğitim-öğretim döneminde 71 bine kadar gerilemiş, AKP iktidarının eğitimin en temel sorunlarından çok imam hatiplerinin sayısını arttırma derdine düşmesi, bazı il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin yazılı ve sözlü talimatları ile öğrencilerin imam hatiplere yönlendirilmesi ile birlikte yeniden yükselmeye başlamıştır.

İmam Hatip Ortaokulu Sayıları (İHO)

	Bağımsız İHO	İHL içinde İHO	Toplam İHO
2012/'13	730	369	1.099
2013/'14	946	415	1.361
2014/'15	1.219	378	1.597
2015/'16	1.622	339	1.961
2016/'17	2.326	345	2.671

2012-2013 eğitim-öğretim yılında **730**'u bağımsız, **369**'u imam hatip lisesi bünyesinde toplam **1.099** imam hatip ortaokulu varken 2016/'17 eğitim-öğretim yılında **2 bin 326**'sı bağımsız, **345**'i imam hatip lisesi bünyesinde toplam **2 bin 671** imam hatip ortaokulu bulunmaktadır. İmam hatip ortaokullarındaki sayısal artış sadece okul sayısı ile sınırlı değildir.

2012-2013 eğitim-öğretim yılında imam hatip ortaokullarında okuyan toplam öğrenci sayısı **94 bin 467** iken, 2016/'17 eğitim öğretim yılı sonu itibariyle **7 kat** artarak **651 bin 954** olmuştur. Bu artışın en önemli nedeni MEB'in imam hatip ortaokullarına yönelik özel teşvik politikalarıdır. MEB, devlet okullara ihtiyacı kadar ödenek ayırmayıp, eğitimin finansmanı için elini velilerin cebinden çıkarmazken, imam hatip okulları söz konusu olunca bütün parasal kaynaklar ve diğer imkanlar seferber edilmektedir.

15 Temmuz sonrası el konulan özel okulların büyük bölümü tamamen siyasi ve idari kararlarla imam hatip okulu yapılmıştır. Yıllardır siyasal istismar konusu olan imam hatip okulları her açıdan desteklenerek, tüm masrafları devlet tarafından karşılanarak, özellikle yoksul ailelerin çocuklarını bu okullara göndermeleri yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

İmam Hatip Liseleri (İHL) ve Okuyan Öğrenci Sayısı

Eğitim Yılı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı
2002-2003	71.100	450
2003-2004	90.606	452
2004-2005	96.851	452
2005-2006	108.064	453
2006-2007	120.668	455
2007-2008	129.274	456
2008-2009	143.637	458
2009-2010	198.581	465
2010-2011	235.639	493
2011-2012	268.245	537
2012-2013	380.771	708
2013-2014	474.096	854
2014-2015	546.443	1.017
2015-2016	555.870	1.149
2016-2017	645.318	1.452

4+4+4 öncesinde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında **537** İmam Hatip Lisesinde (İHL) **268 bin 245** öğrenci varken 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İHL sayısı **bin 452**'ye, bu okullarda okuyan öğrenci sayısı ise **645 bin 318**'e yükselmiştir. Açıköğretim imam hatip lisesinde okuyan **138 bin 802** öğrenciyi de eklediğimizde, Türkiye'de toplamda İHL'lerde okuyan öğrenci sayısı **784 bin 120**'ye ulaşmaktadır.

Türkiye'de imam hatip okullarında okuyan toplam öğrenci sayısı Milli Eğitim Bakanlığı'nın üstün gayretleri ve devletin bütün imkânlarını seferber etmesi sonucunda **1 milyon 436 bin 74**'e çıkmıştır. Türkiye'de okulların fiziki donanım ve altyapı sorunları sürerken fiziki altyapı sorunları en az olan, teknik olarak en donanımlı okulların imam hatibe dönüştürülmesi, siyasi iktidarın kamu okulları arasında siyasi tercihleri üzerinden resmen ayrımcılık yaptığını göstermiştir. AKP hükümetinin imam hatip aşkını yıllar içinde imam hatip ortaokulları ve liselerinin sayısındaki hızlı artışta görmek mümkündür.

MEB, kamu okulları karşısında özel okullara her fırsatta ayrıcalık tanırken, benzer bir durum imam hatip ortaokulları ve liseleri için de geçerlidir. Fiziki altyapı sorunları en az olan, teknik olarak en donanımlı okullar imam hatibe dönüştürülmüş; yıllardır çok sayıda devlet okulu ödenek yetersizliği nedeniyle sorunlarla baş başa bırakılırken, imam hatip okullarının ödenek talepleri anında yerine getirilmiştir. Bugüne kadar özel okullar ve imam hatip okulları konusunda eğitimle ilgili hemen her

konuda ayrımcılık yapmayı kendisine görev edinmiş olan MEB, bu konuda da ayrımcı uygulamalarını sürdürmüştür.

Siyasi iktidarın yıllardır “arka bahçesi” olarak gördüğü imam hatip okullarına yönelik “pozitif ayrımcılık” her fırsatta karşımıza çıkmaktadır. Çok sayıda devlet okulu ödenek yetersizliği ile karşı karşıya kalırken, bugüne kadar hiçbir imam hatip okulu kaynak sıkıntısı yaşamamakta, talepleri anında yerine getirilmektedir. .

Türkiye’de her konuda ve her alanda yaşanan ayrımcı uygulamaların toplumun geleceğinin şekillendiği okullarda bizzat MEB eliyle yapılıyor olması dikkat çekicidir. Türkiye’de hiçbir okul türü diğerlerine göre ayrıcalıklı olmamalı, MEB politika geliştirirken ve bu politikaları uygularken bütün eğitim kurumlarına eşit mesafede yaklaşmalıdır.

ORTAÖĞRETİMDE ÖĞRENCİLER AÇIK LİSEYE YÖNELEREK ÖRGÜN ÖĞRETİMİN DIŞINA ÇIKMIŞTIR

Eğitimde 4+4+4 düzenlemesine geçilmeden önce MEB verilerine göre açık öğretim lisesinde **940 bin** öğrenci bulunuyorken, 4+4+4 sonrasında hızlı bir artış seyri yaşanmış ve 2016-2017 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla açık öğretim lisesindeki öğrenci sayısı **1 milyon 554 bin 938’e** çıkmıştır. Bu artışın temel nedeni muhtemelen TEOG sistemi nedeniyle istemediği halde meslek lisesi ya da imam hatip lisesine otomatik kaydı yapılan öğrencilerin bu okullarda okumak yerine açık liseye kayıt yaptırmalarıdır. Özellikle son yıllarda MEB’in öğrencileri imam hatip liselerine yönlendirme girişimleri, açık lisede okuyan öğrenci sayısının ciddi anlamda artmasını beraberinde getirmiştir.

TAŞIMALI EĞİTİM UYGULAMALARI ARTARAK DEVAM EDİYOR

Milli Eğitim Bakanlığı, çeşitli nedenlerle okula erişimde sorunlar yaşayan ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileriyle özel eğitime ihtiyacı olan öğrencileri belirlenen okullara gününbirlik taşımaktadır. Türkiye’de 24 yıl önce, 1989-1990 eğitim-öğretim yılında sadece 2 ilde başlayan taşınalı eğitim uygulaması, Türkiye’nin çağ atladığı, ekonomik olarak geliştiği iddialarına karşın günümüzde Türkiye’nin neredeyse bütün illerinde uygulanır hale gelmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın (MEB), 1989 yılında sadece **2 ilde, 305** ilköğretim öğrencisiyle başlattığı taşınalı eğitimin her geçen yıl kapsamı genişlemiştir. 2016-2017 eğitim öğretim yılı sonu itibarıyla taşınan ilkokul ve ortaokul öğrenci sayısı toplamda **818 bin 839’dur**. Ortaöğretimde taşınan öğrenci sayısının **451 bin 959** olduğu dikkate alındığında, taşınalı eğitimle taşınan öğrenci sayısı toplamda **1 milyon 270 bin 798** gibi ciddi bir rakama ulaşmıştır.

SONUÇ

Eğitim sisteminde yıllardır yaşanan ve katlanarak artan sorunlar, MEB'in yayımladığı örgün eğitim istatistiklerine çeşitli yönleriyle yansımış bulunmaktadır. Açıklanan resmi veriler, eğitimin içler acısı durumunu gözler önüne sererken, MEB'in eğitimin yapısal sorunlarına yönelik somut ve çözüme dayalı politikalar geliştirmek gibi bir amacının olmadığı açıkça görülmektedir.

Kamuda ve eğitimde siyasi ve idari kararlarla hayata geçirilen hukuksuz ihraçlar ve açığa almalar, sendikal faaliyetlerden zorlama yorumlarla suç üretme çabaları, okulların eğitim kurumu olmaktan adım adım uzaklaştırılması, öğrencilerin yarış atı gibi sınavdan sınava koşturulması, öğretmenlerin mülakat sınavı ile sözleşmeli istihdam edilerek esnek, güvencesiz ve angarya çalışmaya zorlanması, siyasi kadrolaşmanın arttığı, eğitimde farklı dil ve kimliklerin dışlandığı, eğitimin zaten sorunlu olan niteliğinin daha da kötüleştiği bir eğitim sisteminin ülkemize ve çocuklarımız olumlu bir katkı yapması mümkün değildir.

Eğitimde siyasi kadrolaşma uygulamalarının yukarıdan aşağıya doğru organize bir şekilde gerçekleştirilmesi, okullarda yaşanan şiddetin artması, eğitim emekçilerine yönelik çeşitli saldırı ve tehditlerin (ihraç, açığa alma, sürgün vb) sürmesi gibi uygulamalar, tıpkı ülke genelinde olduğu gibi, okullarımızın ve üniversitelerin fiilen kışla ya da cezaevi haline getirilmesine neden olmuştur.

Yıllardır toplumsal yaşamın her alanında sürekli kamplaşma ve kutuplaştırma politikaları üzerinden siyaset yapanlar, özellikle 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında benzer bir bölünmeyi okullarda öğrenciler, öğretmenler ve veliler arasında oluşturmaya çalışmış ve bunda kısmen de olsa başarılı olmuşlardır.

MEB, yıllardır yaptığı değişikliklerle eğitim sistemini yap-boz tahtasına çevirmiş, son olarak açıklanan yeni müfredat üzerinden öğrenci ve velilerin kafasını karıştırmak dışında eğitimde somut ve çözüme dayalı politikalar geliştirememiştir.

Okulöncesi eğitimden başlayarak eğitim yatırımlarına, ders kitaplarının hazırlanmasından eğitim yöneticilerinin belirlenmesine; sınıf mevcutlarından eğitimin laik, bilimsel ilkeler doğrultusunda verilmesine, demokratik ve kamusal yönünün geliştirilmesine özen gösterilmelidir. Derslik, okul, öğretmen açıklarından eğitimin genel bütçe içindeki payına kadar, eğitimin hemen her alanında köklü bir değişime gereksinim vardır. Kamusal, parasız, demokratik, nitelikli, bilimsel ve anadilinde eğitimin önündeki engellerin kaldırılması için somut adımlar atılmalı, eğitimde ticarileştirme ve eğitimi dinselleştirme adımlarına derhal son verilmelidir.

Her geçen gün daha fazla piyasa ilişkileri içine çekilen, okulöncesinden üniversiteye kadar bilimin değil, dini inanç sömürsünün referans alındığı bir eğitim sisteminde eğitim ve bilim emekçilerinin, öğrenci ve velilerle birlikte kamusal, bilimsel, demokratik, laik ve anadilinde eğitim hakkı için mücadelemizi arttırarak sürdüreceğimiz bilinmelidir.